

.....

SPRÁVA O STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY V ROKU 2018

Rozšírené hodnotenie kvality a starostlivosti

HAVÁRIE A ŽIVELNÉ POHROMY

KLÚČOVÉ OTÁZKY A KLÚČOVÉ ZISTENIA

Aký je vývoj v počte udalostí a následkoch negatívne ovplyvňujúcich životné prostredie?

Počet udalostí **mimoriadneho zhoršenia vôd** (MZV) má kolísavý charakter a v sledovanom období rokov 2005 – 2018 bolo evidovaných 1 667 udalostí. V roku 2018 sa znížil počet MZV oproti roku 2017 o 6 udalostí.

Celkové výdavky a škody súvisiace **s povodňami** v roku 2018 dosiahli 11,59 mil. eur. V období rokov 2005 – 2018

boli celkové výdavky a škody vyčíslené na hodnotu 831,29 mil. eur, pričom najnižšie škody boli spôsobené v roku 2003 a najhoršie povodne boli zaznamenané v roku 2010.

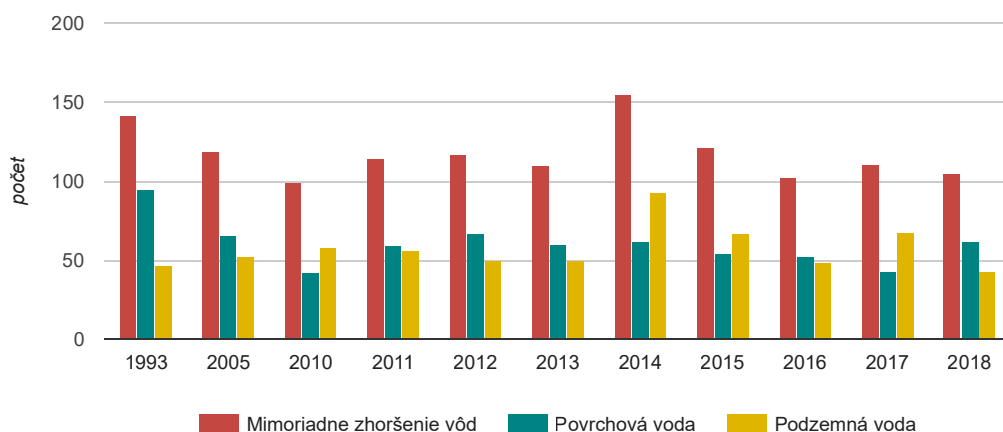
V priebehu rokov 2005 – 2018 bolo na území SR evidovaných 154 506 **požiarov**, pri ktorých bolo usmrtených 731 a zranených 3 078 osôb. Celkové priame škody spôsobené požiarom v roku 2018 oproti predchádzajúcemu roku vzrástli. Výška škôd v období rokov 2005 – 2018 dosiahla hodnotu 527,948 mil. eur. Najmenej požiarov bolo zaznamenaných v roku 2016 (8 407) a najvyššie zaznamenané škody boli evidované v roku 2010 (69,148 mil. eur).

HAVARIJNÉ ZHORŠENIE KVALITY VÔD

V roku 2018 podľa štatistik SIŽP bolo zaevidovaných 105 **mimoriadnych zhoršení vôd** (MZV), čo oproti predchádzajúcemu roku predstavuje pokles o 6 udalostí. Z evidovaných

udalostí bolo 62 prípadov na povrchových vodách a v 43 prípadoch boli znečistené alebo ohrozené podzemné vody.

Graf 166 | Vývoj v počte MZV

Zdroj: SIŽP

V porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo k poklesu počtu MZV zapríčinených ropnými látkami, silážnymi šťavami a inými látkami. V roku 2018 neboli zaevidované žiadne MZV

spôsobené pesticidmi, priemyselnými hnojivami a žieravinami. Nárast počtu prípadov znečistenia zaznamenali odpadové vody a nerozpustné látky.

Tabuľka 066 I Vývoj v počte MZV podľa druhu látok škodiacich vodám (LŠV)

Druh látok škodiacich vodám	1993	2005	2018
Ropné látky	70	63	53
Žieraviny	5	0	0
Pesticídy	2	0	0
Exkrementy hospodárskych zvierat	8	14	5
Silážne šťavy	0	0	1
Priemyselné hnojivá	0	0	0
Iné toxické látky	5	4	1
Nerozpustné látky	11	4	2
Odpadové vody	8	10	27
Iné látky	4	8	5
Látky škodiacie vodám, u ktorých sa šetrením nepodarilo zistiť druh škodlivej látky	29	10	11

Zdroj: SIŽP

V roku 2018 najviac MZV bolo spôsobených dopravou a prepravou znečisťujúcich látok. Ďalším významným faktorom bol nevyhovujúci technický stav zariadení alebo objektov,

v ktorých sa zaobchádza so škodlivými látkami alebo obzvlášť škodlivými látkami a ľudský faktor.

Tabuľka 067 I Prehľad o príčinách vzniku MZV evidovaných SIŽP

Havárie podľa príčin ich vzniku	1993	2005	2018
Ľudský faktor	23	21	13
Nevyhovujúci stav zariadenia (nedostatočná údržba, nevhodné technické riešenie, nedostatočná kapacita sklad. objektu a havarijnej nádrže)	27	24	22
Mimoriadna udalosť (požiar, výbuch, poveternostné vplyvy)	3	3	9
Doprava a preprava znečisťujúcich látok	29	45	25
MZV vzniklo mimo územia SR	7	3	0
Iná	11	7	11
Nezistená	44	16	22
Krádeže	0	0	3

Zdroj: SIŽP

POŽIAROVOSŤ

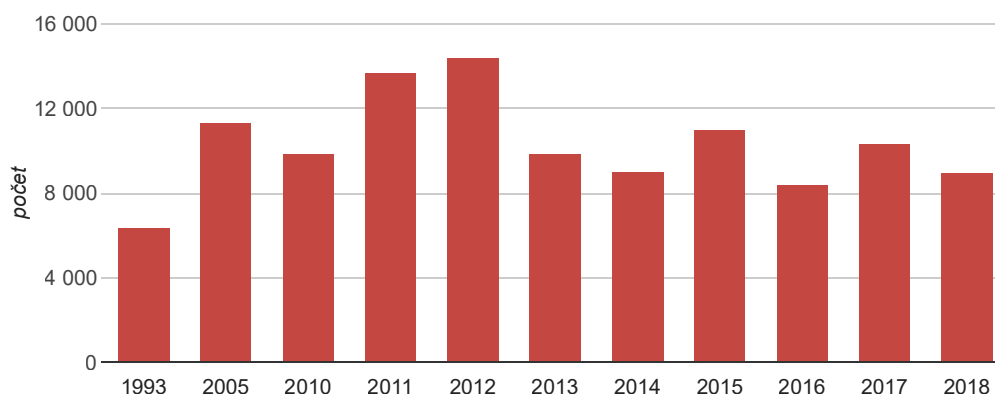
V roku 2018 bolo v SR zdokumentovaných 8 973 požiarov, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje pokles o 1 339 prípadov. V dôsledku týchto požiarov bolo usmrtených 49 osôb a rôzne druhy zranení utrpelo 195 osôb. Priame materiálne škody dosiahli 40 094,7 tis. eur, pričom výška uchránených hodnôt bola vyčíslená na 321 740,9 tis. eur.

Z hľadiska škôd vzniknutých požiarom v jednotlivých odvetviach ekonomických činností najviac požiarov vzniklo v **bytovom hospodárstve** – 1 883, so škodou 8 539,9 tis. eur, kde bolo 33 osôb usmrtených a 149 osôb zranených. V **doprave** vzniklo 1 077 požiarov, pri ktorých boli usmrtené 2 osoby

a zranených 12 osôb. Priame hmotné škody dosiahli hodnotu 6 630,7 tis. eur. Na treťom mieste sa v požiarnej štatistike z hľadiska počtu vzniknutých požiarov umiestnilo **poľnohospodárstvo** so 765 požiarom s priamymi materiálnymi škodami 1 174,2 tis. eur, pri ktorých bola zranená jedna osoba.

Z hľadiska územnosprávneho členenia najviac požiarov vzniklo v roku 2018 v Košickom kraji (1 882) a najmenej v Trenčianskom kraji (765). Najvyššie priame škody v dôsledku požiarov vznikli v Trnavskom (12 560,7 tis. eur) a Žilinskom kraji (7 638,4 tis. eur), najmenšie v Trenčianskom kraji (2 027,9 tis. eur).

Graf 167 | Vývoj v počte požiarov

Zdroj: PaHZZ MV SR

OCHRANA PRED NÁSLEDKAMI POVODNÍ

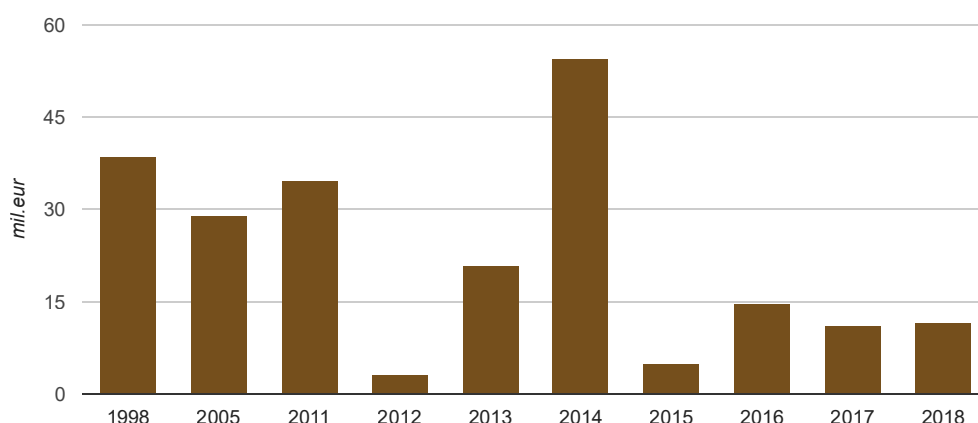
Celkove bolo v roku 2018 **povodňami** postihnutých 86 obcí a miest, kde bolo zaplavených 582 bytových budov, 98 nebytových budov, 212,30 ha poľnohospodárskej pôdy, 14,25 ha lesnej pôdy a 237,84 ha intravilánov obcí a miest. Následkami povodní bolo postihnutých celkom 643 obyvateľov, usmrtené neboli žiadne osoby.

Celkové výdavky a škody spôsobené povodňami v roku 2018 boli vyčíslené na 11,59 mil. eur, z toho výdavky na povodňové zabezpečovacie práce boli vyčíslené na 6,31 mil. eur, výdavky na povodňové záchranné práce na 1,14 mil. eur a povodňové škody vo výške 4,14 mil. eur.

Povodňové škody na majetku štátu boli vo výške 1,65 mil. eur, na majetku obyvateľov 0,56 mil. eur, na majetku obcí 0,46 mil. eur a vyšších územných celkov 0,42 mil. eur. Na majetku právnických osôb a fyzických osôb podnikateľov boli škody 1,05 mil. eur.

Jedným z navrhnutých cieľov Envirostratégie 2030 - ochrany pred následkami povodní, je predchádzanie povodňovým škodám dodržiavaním územných plánov vytvorených na základe povodňových máp.

Graf 168 | Výdavky a škody spôsobené povodňami

Zdroj: MŽP SR, VÚVH